

IMPRESSIE VAN EEN NATTE ZONDAGMORGEN IN DE AMSTERDAMSE WATERLEIDING.

Een ratelende wekker. Vijf uur.....'s morgens. De mussen maakten een heidens kabaal in de dakgoot. Eigenlijk had je geen wekker nodig. Je hebt in het voorjaar van die ochtenden dat de vogels je bij het eerste licht wekken.

Toen ik het vale licht zag, vroeg ik me af, waarom ze zo tekeer gingen? Een blik door de gordijnen naar buiten. Windstil....en grauw.

Zou de Bilt het nu eindelijk eens goed hebben? Wekenlang droog, schraal en winderig weer. Dagenlang voorspellen ze regen, maar afgezien van een beetje bewolking geen spetter.

Aan het getjilp van de mussen te horen hadden ook die weinig hoop in de te verwachten regen. Ons weerinstituut zat er vaak naast de laatste weken. Droog en zonnig weer en...het goot van de regen. De excursie naar de Knardijk zat nog vers in het geheugen. Na een verzopen dag, gaf het KNMI door dat een buienfront plotseling actief geworden was.

Gaan of niet gaan.

Een blik op het warme bed achter me. Gaan?...twijfel gezien de grauwe lucht... maar de mussen rumoerden maar door, ik ging.

Koffie gezet, thermosfles gevuld, brood klaar gemaakt en weg.

Het was druk in duin...nee geen mensen, die zie je op dat onwijs vroege uur nog niet (behoudens een eenzame vogelaar).

Alles wat kon zingen zong, alles wat vliegen kon vloog en alles wat lopen kon was op weg. Konijnen bij honderdtallen.

Bij het van Limburg Stirumkanaal werd ik begroet door de kievit die langs me heen klapte, omdat hij meende dat ik te dicht bij zijn broedgebied kwam.

De grauwe lucht zakte naar beneden. Miezer....regen....stortregen.

Daar loop je dan, moederziel alleen omdat vrienden, bekenden en broers er weinig voor voelen op een dergelijk uur een duinwandeling te maken en je zelfs voor gek verklaren als je wel gaat.

In die stromende regen moest ik ze gelijk geven, maar aangezien de vogels zich nergens iets van aantrokken en mede dat het warme bed intussen tien kilometer van me vandaan was, besloot ik toch maar door te gaan.

Bij de dam rechtsaf, de bosrand langs, duin door naar de Marelberg.

De wulp jodelde om me heen. Een veldleeuwerik vloog omhoog en verdween zingend in de grauwe regenslierten alsof het een zonnige dag was en geen...natte zondag. Onder een vlier moest ik schuilen. Het duin verdronk in de neergutsende regen. Het was niet meer te zien waar vaste grond begon en regen eindigde. Een grauwe, troosteloze, natte morgen....maar het deed de vogels niets. Ze schenen het zelfs heerlijk te vinden, dat aan het schrale, droge winderige weer een eind gekomen was.

In het bos voor me vormden vier nachtegalen een kwartet. Glaszuiver en helder in die windstille zondagmorgen, terwijl de regen gestaag viel. De zang van één nachtegaal is uitzonderlijk mooi, een kwartet is om koude rillingen van de te krijgen.

Boven in de vlier zong de fitis zijn weemoedig liedje. In de verte klonk het zielige deuntje tututututúúúh van de geelgors.

Het winterkoninkje had het opperbest naar zijn zin. Zijn zang was nadrukkelijk en de roffel krachtig. De regen deed hem niets. Hij vond het juist fijn.

Vanaf een duintop schold de scholekster me uit. Een schel geschreeuw, waarbij de bonte piet iedere keer zijn vuurrode snavel wijd opensperde.

De vink was van slag. Zijn beroemde vinkenslag kwam er maar niet uit. Steeds probeerde hij het, maar het wilde niet lukken. Hij hield even op alsof hij krachten wilde verzamelen en zette toen in.... Zijn zang was krachtiger dan zo even, feller, zo van.... nú moet het lukken. Ik wachtte gespannen af. Zou het lukken? Het lukte...en hoe!!! Een magnifieke slag...dé vinkenslag. Ons vinkje was dermate onderste boven van zijn prestatie, dat hij minutenlang zweeg om toen weer aarzelend te beginnen. Het leek nergens op. Hij begon veel te hoog, zodat hij halverwege niet verder kon, afbrak en weer opnieuw begon. Van slag....totaal van slag.

En de regen gutste maar.

Vanuit een kromgegroeide meidoorn snorde de sprinkhaanrietzanger. Een eentonig geluid, dat hij langer dan een minuut volhield...even wachtte en weer begon. Een eindeloos eentonig gesnor.

Een boompieper klauterde omhoog en zweefde zingend naar beneden, zijn pootjes gestrekt alsof hij zijn val wilde breken.

Een grasmus deed erg druk in een kromme vlier verderop.

Een vreemde gast snorde voorbij. Zigzaggend, als een late cafébezoeker op weg naar huis, ronkte vriend hommel door de regen.

Zelfs de pad was op weg. Een vuistgrote, met pukkels bezet, dik monster klauterde moeizaam onder een boomstronk vandaan. Soms probeerde hij te springen, maar een pad is tenslotte geen kikker en mislukte daarom ook volkomen. Bij een takje kreeg hij moeilijkheden. Zijn voorpoten kreeg hij er wel overheen, maar het dikke achterlijf bleef hangen. Hij spartelde traag met zijn achterpoten. Zijn lichaamstemperatuur was door de kille voorjaarsmorgen nog laag. Hij spartelde omdat hij moest. Hij zat tenslotte vast, maar er zat geen overtuiging in. Zonder mijn hulp had hij moeten wachten op de verkwikkende zonnestralen. Hij kende geen dankbaarheid en schommelde weg onder de dichte begroeiing van de vlier.

De tijd vloog ondanks de regen. Er was veel te zien en veel te horen onder die boom, die ondanks zijn dicht bladerdek nu begon door te lekken. Wat mij betrof, mocht het nu wel ophouden.

In de regen voor me stond een toef ruigviooltjes zich mooi te maken. Een pluk duinviooltjes hief in pure verrukking hun gele hartjes naar de weldadige regen. Inderdaad weldadig. Probeer maar eens uitbundig te bloeien in weken van schraal en droog weer.

De toppen van de duinen lichtten op in de grijsgrauwe lucht. De regen werd minder, siepelde nog even na en...het werd droog. Verstijfd stond ik op, ik moest...nee in duin is geen moeten...ik wilde verder.

Als oppepper een beker koffie. Half acht pas...dat viel mee.

Door het druipende duin ging ik verder en schrikte een konijn op, dat juist met een vijftal vuistgrote wollige bolletjes naar buiten wilde. Ma schoot verschrikt duin in. De vijf bolletjes wriemelden in het natte zand voor de pijp. De voorste kroop, geschrokken voor de aartsvijand de mens, naar achteren, maar de laatste wilde wel eens zien wat daar aan de voorkant aan de hand was. Het hele nest, dat ik gemakkelijk in twee handen had kunnen opscheppen, buitelde over elkaar heen. Vijf pluizige grijze bolletjes met dikke kopjes en onwijs kleine dikke oortjes probeerden met hun dikke pootjes weer de pijp in te komen. Eén stak zijn neusje omhoog en hield zijn kopje scheef als een jong hondje. Het neusje ging rustig heen en weer. De voorste klauterde over broertjes en zusjes heen naar binnen, de rest volgde hem in alle rust.

Hier warden ze nog niet bedreigd door lucht- of bodemverontreiniging. Nee, een verschrikkelijke ziekte bedreigt hen. MYXOMATOSE!!

Ik had al een paar konijnen zien lopen die besmet waren door die vreselijke ziekte. Ze waren echter nog te actief om ze te pakken te krijgen. Even later zag ik er een lopen, die amper vooruit kon. Het beestje probeerde nog voor me weg te lopen, maar toen het tegen de onderbegroeiing van een duindoorn opbotste, bleef het, versuft zitten. Een vaalgrijs nat velletje, een brok dierenellende. Een monsterlijk gezwollen kop met dikke etterende ogen. Vanuit het rechteroog kon hij nog iets zien, het linkeroog zat totaal dicht. Een vreselijke ziekte. Een aangetast konijn sterft heel langzaam aan ondervoeding en dorst. Met zijn gezwollen bek kan het geen gras meer eten. Zijn koortsig lichaam snakt naar water, maar ondanks de regen kan hij moeilijk drinken. Niemand helpt hem uit zijn lijden. Zelfs de wezel loopt met een boog om het zieke lichaam heen.

De mens moet het doen. Een onplezierig karwei, maar voor het konijntje het beste, anders strompelt hij misschien nogdagen door met dat zieke lichaam. Voor dergelijke gevallen heb ik altijd een stok bij me. Zijn doodskreet deed zelfs de nachtegalen even zwijgen.

Kijk, dat zijn nu de minder prettige kanten van een duinbezoek.

Het werd echt droog. Op een nauw paadje, dat aan weerskanten dicht begroeid was met duindoorns, meidoorns en liguster schoot een jong duinkonijntje voor me uit. Het botste tegen de dichte begroeiing, maar omdat hij zo klein was, lukte het hem niet de struiken te doorboren. Paniek bij het diertje toen ik door bleef lopen. Hij probeerde het rechts...lukte niet....links....lukte ook niet en keerde zich toen om. Met zijn oren in zijn nek rende hij op me af, zo van...dan loop ik je maar omver als je niet weg gaat. Helaas..ik liet het zover niet komen en spreidde mijn benen, zodat hij als een haas tussen mijn benen door schoot en in duin verdween.

Dat zijn weer prettige dingen die je meemaakt in duin.

Nu het droog is, ziet het duin er wel zo prettig uit. In de rozetjes van de duinreigersbek fonkelden waterparels. Op de bospaden bloeide het kruipend zenegroen uitbundig zij aan zij met de hondsdrif, die echter hun gloriëtijd al gehad hadden.

Een viooltje met de kleur van geklopt slagroom deed me stilhouden. Iets bijzonders? Dat hoop je iedere keer als je in duin loopt. Het was bijzonder!! Het duinviooltje had zich in puur genot door de milde regen 180° omgedraaid. De spoor stak parmantig omhoog. Het gele hartje bewees wel dat het een normaal duinviooltje was, temeer omdat aan hetzelfde plantje een viooltje bloeide die de normale kleur had.

Ik besloot terug te gaan. Tenslotte komt aan alles een eind, ook aan de beschikbare tijd.

Tussen de duindoorns hoorde ik een ree hoesten. Net een oud mannetje dat het heel erg moeilijk had. Ik heb hem niet gezien, maar het luid gekraak van takken bewees wel, dat hij mij wel had gezien of geroken. Je vraagt je iedere keer af hoe een ree zijn poten heel houdt in zijn woeste ren door de duinen. Ze zien er zo teer en breekbaar uit.

De zon liet zich zowaar ook nog zien. De dennen waren bezet met schitterende diamanten, waaruit het zonlicht vandaan spetterde. Een zacht windje maakte aan deze pracht een eind en regendroppels ruiselden op de grond.

Ik was al nat genoeg, maar toch trok de kilometers lange tocht door het natte duin me niet aan. Ik nam het pad naast het van Limburg Stirumkanaal. Door de forse tippel van drie kwartier hoopte ik weer een beetje op te drogen. De vogels maakten er een waar feest van. Het gejubel was niet van de lucht, zodat de doodse stilte van een grauwe klauwier een beetje onwezenlijk aan deed. Hij zat daar maar op die duindoorn en keek de omgeving af.

Door, de zon, de flinke wandeling en het half uurtje fietsen naar huis, was ik weer aardig droog toen ik thuis kwam.

Arme broers...vrienden....kennissen....Had maar meegegaan, dan had je wat kunnen beleven. Op het moment dat jullie uit bed stapten, had ik er al vier uur opzitten.

Zo in het voorjaar en in de zomer vraag je je wel eens af, is al die slaap wel nodig? Al die uren gaan onbewust aan je voorbij, terwijl er zoveel valt te beleven en te zien.